

GROEN IN DE KOP

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2018-2022

GROENLINKS

HOLLANDS KROON

Inleiding.

Het kan anders, het moet anders, ook in Hollands Kroon	3
De kandidatenlijst, ons team voor verandering	4

Hoofdstuk 1 De groene gemeente

Natuur	5
Recreatie en toerisme: van alle markten thuis	7
Vernieuwend boeren in Hollands Kroon	9
Verantwoorde visserij, nu en later	11
Verkeer en vervoer	13

Hoofdstuk 2 De sociale gemeente

Geen zorgen om de zorg, maar zorgen voor zorg	15
Eerlijke kansen voor iedereen	17
Wonen	18

Hoofdstuk 3 De open gemeente

Een gemeente die luistert naar inwoners	21
Kunst, cultuur en cultureel erfgoed	22
Van krimp naar groene groei: economie, werk en ondernemen	24

GroenLinks Hollands Kroon

E-mail: groenlinks.hollandskroon@xs4all.nl

Website: hollandskroon.groenlinks.nl

Volg ons ook op Facebook

(www.facebook.com/GROENLINKS.HollandsKroon/)

en op Twitter (@GLhollandskroon).

De gemeente Hollands Kroon is in 2012 ontstaan door het samengaan van de gemeenten Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer. Hollands Kroon is met een oppervlakte van 665 vierkante kilometer (land en water) een van de grootste gemeenten van Nederland. Er wonen bijna 48.000 mensen. Hollands Kroon is een prachtige gemeente met een schat aan natuur en cultureel erfgoed. De gemeente grenst in het noorden aan de Waddenzee (Unesco Werelderfgoed en Natura 2000) en in het oosten aan het IJsselmeer (Natura 2000) en is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland.

Het kan anders, het moet anders, ook in Hollands Kroon

Groen in de Kop. Dit is het verkiezingsprogramma 2018-2022 van GroenLinks Hollands Kroon. Wij zijn er trots op. Wij hebben het ideaal en de ambitie om onze mooie gemeente zowel voor de huidige inwoners als de volgende generaties mooi te houden. Wij zetten ons in voor een groene, sociale en open gemeente, waarin het voor jong en oud fijn wonen is, in een gezonde leefomgeving en waar wij houden van de natuur, rekening houden met het klimaat en goed zorgen voor het dierenwelzijn. Een gemeente waar voor iedereen plek is, waar wij goede zorg geven aan onze kwetsbare inwoners en waar wij gastvrij zijn voor mensen in nood. GroenLinks staat voor verandering. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor eerlijk delen in plaats van hardvochtig bezuinigen. Wij staan voor verbinding, vertrouwen en hoop, in plaats van verdeeldheid. GroenLinks wil Hollands Kroon veranderen, samen met jou.

De groene gemeente

GroenLinks wil dat kinderen kunnen opgroeien in groene en gezonde wijken. Wij willen dat kinderen zorgeloos buiten in het groen kunnen spelen en schone lucht kunnen inademen. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene parken met ruimte om te spelen en te sporten en voor energiezuinige huizen.

Wij kiezen voor slow toerisme, voor onthaaste recreatie met aandacht voor lokale cultuur en met respect voor milieu en natuur.

Wij willen dat Hollands Kroon een toonvoorbeeld wordt van duurzame vernieuwing in de agrarische sector.

Als we kiezen voor schone, groene en gezonde oplossingen, ook in de havens en de visserij, geven we straks een gezonde planeet en een evenwichtig klimaat door aan de volgende generaties.

De sociale gemeente

GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeente een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te

vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Hollands Kroon mag mensen nooit in de steek laten.

GroenLinks vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed te kunnen leren op school, maar ook om te ontdekken wat zijn of haar dromen zijn. En in de zorg staan niet regels en structuren centraal, maar aandacht voor de mens. Er is ruimte om te kijken naar wat mensen kunnen en wat zij zelf willen. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen kan wonen in een betaalbaar huis.

De open gemeente

GroenLinks heeft vertrouwen in mensen. Wij geloven dat ieder mens zelf wat van zijn of haar leven wil maken en zelf wil bijdragen aan de eigen omgeving. Daarom geven wij ruimte aan betrokken burgers die hun omgeving groener, mooier of schoner willen maken. Daarom geven wij vertrouwen aan docenten, verpleegkundigen en andere professionals die mensen helpen. En daarom geven wij ruimte aan de wensen en mogelijkheden van mensen zelf, in plaats van de regels en

structuren van organisaties blindelings te volgen. GroenLinks is voorstander van een democratie waarin mensen zoveel mogelijk kunnen meepraten over de richting die ingeslagen moet worden.

Wij hopen dat ons verkiezingsprogramma Groen in de Kop je aanspreekt. Wij hebben geprobeerd in een aantal hoofdstukken en onderwerpen een zo'n helder mogelijk programma te schrijven. Evengoed kun je altijd bij ons terecht met vragen en opmerkingen over wat wij hebben geschreven en wat wij bedoelen.

#TEAMVOORVERANDERING

1	LILIAN PETERS
2	PETER FEKKES
3	JAN EICHHORN
4	JAAP WIERDSMA
5	MARK VAN DER PAL
6	MARGREET KAPPELHOF
7	JOACHIM DE STIGTER
8	ARIES ZUIDHOF
9	JACQUELINE DE VRIES

#GR2018

Op 21 maart gaat Hollands Kroon naar de stembus om een nieuwe gemeenteraad te kiezen. Op die dag bepaal jij in wat voor gemeente jij wilt leven. Op 21 maart kunnen we samen Hollands Kroon veranderen. De verandering die landelijk uitblijft, gaan we lokaal waarmaken. Samen.

STEM OP 21 MAART
GROENLINKS

Hoofdstuk 1 De groene gemeente

Natuur

Hollands Kroon is een prachtige gemeente, waar natuur en landschap steeds meer onder druk staan door intensieve en industriële landbouw, megastallen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Deze ontwikkelingen zijn gebaseerd op achterhaalde opvattingen over economische groei. Groter en meer van hetzelfde is daarbij het devies. De afgelopen decennia is 75% van het insectenbestand verdwenen. Dit heeft onder andere gevolgen voor de vogelstand, maar ook voor de landbouw zelf. Veel voedselgewassen worden bestoven door insecten. Ons natuurlijke kapitaal wordt verwaarloosd. Dat gaan wij veranderen. Hollands Kroon wordt een groene gemeente.

De omgevingsvisie van Hollands Kroon gaat van tafel

De omgevingsvisie van Hollands Kroon is voornamelijk gericht op de economische belangen van de agrarische sector en het bedrijfsleven. Het "ja, tenzij"-principe houdt in dat alles mag, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om het niet te doen. Aantasting van natuur en milieu vinden wij een zwaarwegende reden, maar in de omgevingsvisie speelt dit een ondergeschikte rol; Hollands Kroon voert geen actief natuurbeleid. Een gemiste kans. Natuur is van levensbelang voor ons allemaal en voor toekomstige generaties. GroenLinks wil ook buiten het Natuurnetwerk Nederland ruimte bieden aan natuur in onze gemeente. Wij willen werken aan een nieuw evenwicht waarin het behoud van natuur, milieu en landschap voorop staat en het overschakelen op duurzame voedselproductie leidend is. Dit vraagt om duidelijke, groene kaders vanuit de politiek. Wij willen een groene, op de toekomst gerichte omgevingsvisie met respect voor natuur, dieren, mensen, bedrijven en landschap maken, samen met inwoners, omliggende gemeenten en de provincie Noord-Holland.

Gezond klimaat

GroenLinks zet zich in voor een gezond en goed leven, nu én in de toekomst. Een gezonde leefomgeving reikt

natuurlijk verder dan onze gemeente. Maar uiteindelijk gaat het erom dat wij allemaal doen wat we kunnen. Op internationaal, nationaal, regionaal maar óók op lokaal niveau. De wereldwijde afspraken om klimaatverandering een halt toe te roepen, passen we natuurlijk toe in onze gemeente. In huizen willen we niet langer aardgas gebruiken voor de verwarming of om mee te koken. Woningen in Hollands Kroon moeten beter worden geïsoleerd. En we gaan onze eigen energie opwekken. Een grote opgave, maar wel een belangrijke. Want behalve een gezondere leefomgeving zorgen deze maatregelen ook voor werk en bovendien: voor een lagere energierekening.

Biodiversiteit

In een groene wijk is het leven prettiger. Kinderen kunnen lekker buiten spelen en iedereen kan dicht bij huis wandelen, fietsen en sporten. Daarom wil GroenLinks het groen in onze gemeente beschermen en zelfs uitbreiden. Toename van de biodiversiteit is belangrijk, binnen en buiten de bebouwde kom. We zetten ons in voor bijen, hommels, vlinders en andere insecten door de biodiversiteit te stimuleren. Bij aanplant houden we rekening met planten waar bijen en vlinders op af komen. We leggen bijenlinten aan.

We sieren onze wijken met lommerrijk groen, met sportveldjes en met mooie parken. Initiatieven vanuit de samenleving voor meer groen en meer natuur stimuleren en steunen wij. Wij faciliteren bedrijven die werken met respect voor natuur, milieu en dierenwelzijn.

Bomen

GroenLinks wil meer bomen in Hollands Kroon. Dat is goed voor insecten, voor vogels, voor de biodiversiteit. En voor mensen. Bomen zijn de meest duurzame groene elementen van de openbare ruimte. De gemeente besteedt nu jaarlijks ongeveer 85.000 euro aan het planten van bomen. Dit zijn er ongeveer 250. Dat is volstrekt onvoldoende. Door essentaksterfte en iepziekte, maar ook door het kappen van "in de weg staande" bomen, verdwijnen er veel meer bomen dan er bij komen. GroenLinks trekt meer geld uit voor het (her)planten van bomen; in eerste instantie verhogen wij het bedrag tot 150.000 euro. Wij voeren een bomenplan in.

Bomenplan

Wij beginnen zonodig met het herinventariseren van het bomenbestand. Welke (monumentale) bomen staan er op gemeentelijke grond? Staan er monumentale bomen in privétuinen? Welke bomen moeten extra beschermd worden? Wij vinden het belangrijk om deze bomen in stand te houden. Hoe kunnen we dat aanpakken? We stellen vast waar bomen kunnen worden geplant en welke soorten op die plek het beste zijn. Variëteit en diversiteit zijn belangrijke criteria. Uiteraard worden inwoners hierbij betrokken. Gekapte bomen worden vervangen door nieuwe bomen, als het even kan op dezelfde plek. De helft van het voor bomen begrote bedrag is bestemd voor bomen die door inwoners worden geplant. De gemeente stelt een keer per jaar duurzaam gekweekte insect- en vogelvriendelijke bomen beschikbaar, waarop inwoners kunnen intekenen. Voor 75.000 euro kunnen zo ongeveer 1000 à 1500 jaarbomen worden geplant, veel meer dan de gemeente voor dat geld kan planten. De bomen staan in privétuinen en worden niet door de gemeente onderhouden. De rest van het bedrag gebruikt de gemeente voor het planten van bomen op plaatsen waar te weinig bomen staan.

Dit willen wij

- Wij voeren een bomenplan in.
- Inwonersinitiatief bij het planten van bomen.
- Meer natuur, ook buiten het Natuurnetwerk Nederland.
- Initiatieven vanuit de samenleving voor meer groen en meer natuur, zoals de aanleg van *tiny forests* stimuleren en steunen wij.
- Stenen, onderhoudsvrije tuinen zijn een modetrend. Wij willen inwoners juist stimuleren om de eigen tuin te vergroenen en dat Hollands Kroon zich aansluit bij de *Operatie Steenbreek*.
- De gemeente beperkt en ontmoedigt het gebruik van bestrijdingsmiddelen.
- Wij faciliteren bedrijven die werken met respect voor natuur, milieu en dierenwelzijn.
- We stimuleren biologische landbouw, natuurinclusieve en grondgebonden landbouw, regionale afzetcoöperaties en multifunctionele landbouw, zoals zorgboerderijen.
- GroenLinks wil de plezierjacht verbieden en beheersjacht alleen onder strenge voorwaarden toestaan: bij ernstige schade of bedreiging van de volksgezondheid of veiligheid.
- De nieuwe omgevingsvisie wordt echt een groene visie op de toekomst.

Recreatie en toerisme: van alle markten thuis

GroenLinks staat voor toerisme en recreatie die past bij de ruimte, rust en het karakter van Hollands Kroon. Hiervoor is het belangrijk dat de natuur verantwoord wordt beheerd en de cultuur en de geschiedenis worden gekoesterd. Landschapsbeheer, faunabeheer, bescherming van de biodiversiteit, lichtreductie, onderhoud van het karakteristieke kronkelende wegennet, waterrecreatie en een actief monumentenbeleid dragen bij aan de beleving van Hollands Kroon als een uniek gebied. Kleinschalige logiesmogelijkheden en horeca met streekproducten versterken de lokale sfeer en bieden werkgelegenheid.

Hollands Kroon heeft het allemaal: zon-zee-licht-lucht-ruimte, een variëteit aan vogels en vissen, water en bos, natuur en cultuur. Het Balgzand is vanwege de internationale vogeltrekroutes een geliefde plek voor vogelaars. In alle jaargetijden zijn er veel vogels te zien, kluten sterns, meeuwen, lepelaars, bergeenden, smienten en rotganzen, vaak in grote groepen. Ook sterren kijken in het relatief donkere Hollands Kroon is voor veel toeristen en dagjesmensen uit de stad een bijzondere ervaring - Nederland is één van de lichtste plekken ter wereld - en de schoonheid van een zonsondergang op de Waddenzee blijft bekoren.

Slow toerisme

GroenLinks wil recreatie en toerisme waar de beleving van natuur en cultuur centraal staat en het open landschap wordt gerespecteerd. Dit past in de trend van het populaire *slow toerisme*, een onthaaste manier van recreatie met aandacht voor de lokale cultuur en met respect voor milieu en natuur. Luidruchtige recreatie en lage vliegroutes zijn uit den boze. Energie- en ruimteslurpende projecten zoals pretparken en crossterreinen worden geweerd. GroenLinks wil ruim baan voor veilige fietspaden, wandelpaden, ruitersporen en recreatieve vaarwegen en havens. Gastvrijheid wordt geboden op kleine campings, in B&B-locaties, plaatselijke pensions en hotels en bij horeca die vooral streekproducten serveert.

Het openbaar vervoer moet beter worden afgestemd op toeristisch aantrekkelijke locaties en evenementen, zoals de vele jaarmarkten, kermissen en feesten.

Geschiedenis

De geschiedenis van de jonge gemeente Hollands Kroon gaat terug tot de prehistorie, met bijzondere archeologische vondsten in onder meer de Wieringermeer, Wieringerwaard en Kolhorn, de Waddenzee en het IJsselmeer. Deze unieke geschiedenis kan voor het voetlicht worden gebracht. Ook de tientallen monumenten en karakteristieke panden verdienen alle aandacht. Het culturele erfgoed, mits goed beheerd, maakt Hollands Kroon aantrekkelijk, zowel voor de inwoners als voor toerisme en recreatie. Daarom willen wij een actief monumentenbeleid in Hollands Kroon.

Water

Aandacht voor de historische relatie van de gemeente met het water ligt voor de hand. Het voormalige waddeneiland Wieringen, de polders, de Afsluitdijk, de Westfrieze Zeedijk, het IJsselmeer en de Waddenzee zijn onderdeel van Nederland-Waterland, compleet met molens, sluizen, gemalen, vaarwegen en havens. GroenLinks vindt investeren in schone watersport en waterrecreatie, zoals natuurswembaden, zeil- en surfmogelijkheden, goede vaarwegen, gewenst.

Dit willen wij

- Promotie van slow toerisme, een onthaaste manier van recreatie met aandacht voor de lokale cultuur en respect voor milieu en natuur.
- Recreatie en toerisme met respect voor het open landschap en waar de beleving van natuur en cultuur centraal staat.
- Luidruchtige recreatie en lage vliegroutes zijn uit den boze. Energie- en ruimteslurpende projecten worden geweerd.
- Ruim baan voor veilige fietspaden, wandelpaden en ruitersporen.
- Investeren in schone watersport en waterrecreatie, zoals natuurzwembaden, zeil- en surfmogelijkheden, goede vaarwegen en havens.
- Gastvrijheid op kleine campings, in B&B locaties, lokale pensions en hotels en horeca die streekproducten serveert.
- Betere afstemming van openbaar vervoer op toeristisch aantrekkelijke locaties en evenementen, zoals jaarmarkten en feesten.
- Aandacht voor de geschiedenis van de gemeente, daterend vanaf de prehistorie, en haar relatie met het water.
- Actief monumentenbeleid door de gemeente. Onderhoud mag niet geheel worden afgewenteld op private partijen. Het culturele erfgoed maakt Hollands Kroon aantrekkelijk voor inwoners en voor toeristen.

STEM 21 MAART OP GROENLINKS

VERANDERING BEGINT IN HOLLANDS KROON

Vernieuwend boeren in Hollands Kroon

Als het aan GroenLinks ligt wordt Hollands Kroon een voorbeeld van duurzame vernieuwing in de agrarische sector. Boeren verdienen hier een goed en eerlijk loon, doordat zij een voortrekkersrol vervullen in vernieuwing, die leidt tot dier-, milieu- en klimaatvriendelijke productiebedrijven. Boerenbedrijven dragen bovendien actief bij aan de leefbaarheid in Hollands Kroon met natuurinclusieve landbouw, bloeiende oevers, bermen en akkerranden, een rijkdom aan weidevogels en een keur aan gezonde en lekkere lokale producten.

Boeren en burgers

Maar liefst 80% van het grondoppervlak van Hollands Kroon wordt gebruikt voor agrarische productie, terwijl ruim 97% van de beroepsbevolking werkzaam is in geheel andere branches. Deze spagaat leidt nogal eens tot onderling onbegrip en lastige keuzes. Zo wil een boer graag ruim baan voor de steeds groter wordende landbouwmachines, terwijl burgers hierdoor bang zijn om hun kinderen op de fiets naar school te laten gaan. GroenLinks vindt dat deze werelden goed samen moeten gaan; het is geen keuze voor de een of de ander, maar voor beide. Daarom wil GroenLinks vanuit de gemeentepolitiek boeren helpen om te innoveren, maar vraagt ook hun medewerking bij het veiliger maken van de wegen waarop kinderen fietsen. Waar mogelijk worden fietsers van de doorgaande wegen gehaald door te voorzien in aparte fietsroutes en fietspaden en op andere plaatsten zullen wegen verboden worden voor zwaar landbouwverkeer.

Natuurinclusieve landbouw

Agrarische bedrijven zijn een belangrijke speler in het klimaat- en milieuprobleem, met name door de uitstoot van methaan en het gebruik van gif en (kunst)mest. Er is grote behoefte aan innovaties die deze problemen het hoofd bieden. GroenLinks wil van Hollands Kroon een voorbeeldgemeente maken op dit gebied. Hierbij kan gedacht worden aan natuurinclusieve landbouw (bijvoorbeeld voedselbossen), maar ook aan de productie van zeewier voor methaanarm krachtvoer voor

koeien. GroenLinks wil samen met de boeren onderzoeken welke stimulerende maatregelen er vanuit de gemeente genomen kunnen worden.

Groene oevers en bermen

Om lokale innovaties een kans te geven zal de gemeente in samenwerking met de provincie en het waterschap voorzien in een infrastructuur voor bestuivers (wilde bijen en andere bestuivende insecten) en natuurlijke gewasbescherming door oevers en bermen gericht in te zaaien en te beplanten en het maaibeleid hierop te aan te passen.

Gezond boeren

Boeren die dier-, milieu- en klimaatvriendelijk ondernemen moeten hiermee een eerlijk inkomen kunnen verdienen. De ratrace naar bodemprijzen door schaalvergrotingen zorgden de afgelopen jaren echter voor een steeds verder verslechterende positie van de boer en van het milieu en het klimaat. Deze trend wil GroenLinks breken. Geen megastallen in Hollands Kroon, maar gezonde bedrijven. Gezond boeren moet beloond worden.

Agrarische paradox

De agrarische paradox - hoe meer agrarische producten we hier verbouwen, hoe minder er lokaal, bijvoorbeeld in Afrika, geproduceerd wordt - leidt tot toename van honger en onveiligheid in de wereld.

De wereld is helaas te verdeeld om dit probleem vanuit internationale politiek op te lossen. Door leiderschap in innovatie naar ons toe te trekken verbeteren we de wereld en geven we de lokale economie een impuls.

Dit willen wij

- Stimuleringsregeling voor boeren die gifvrij werken.
- Stimuleringsregeling voor innovatie richting dier-, milieu- en klimaatvriendelijke agrarische productiebedrijven.
- Geen verdere schaalvergroting van agrarische bedrijven in Hollands Kroon.
- Ondersteunen van platformen voor agrarische innovatie.
- Bevorderen van de "trots op onze boeren" door regionale producten, markten en innovatieprijzen.
- Bevorderen van de integratie van boeren en burgers door het tractorluw maken van de dorpskernen en fietsroutes.
- Stimuleringsregeling voor herstel en vergroting van de biodiversiteit.
- Oevers en bermen inzaaien met kruidige mengsels en planten van houtopstanden als natuurlijke gewasbescherming en ter verspreiding van wilde bijen en andere nuttige insecten.
- Bij het maaibeleid van bermen en oevers oog hebben voor het belang van de wilde bijen en andere insecten.
- Hoge eisen aan de uitstoot van fijnstof en ammoniak bij de verstrekking van vergunningen voor veehouderijen. Streng toezicht op de aanwezigheid en het gebruik van luchtwassers.

Verantwoorde visserij, nu en later

GroenLinks vindt dat alle visserij duurzaam moet zijn. Een evenwichtig marien ecosysteem is belangrijk voor dier en mens, nu en later. GroenLinks wil hiertoe de commerciële visvangst op de Noordzee en de Waddenzee zo reguleren dat de biodiversiteit toeneemt en er ook op lange termijn een goed belegde boterham voor vissers mogelijk is. Ook voor de haven en aan visserij verbonden bedrijven is milieubewustzijn en duurzaamheid wenselijk. Zowel in de verwerking van de vangst als de afvalverwerking is door innovatie, investeringen en samenwerking veel duurzaamheidswinst te behalen. Regelmatig en constructief overleg tussen vissers, andere gebruikers van de zee, natuurbeschermers en de overheid, waaronder de gemeente, is hiervoor essentieel.

Hoofdstad van de zeeverse vis

Met de Wieringer vissersvloot en de haven van Den Oever beschikt Hollands Kroon over een lange en rijke visserijtraditie. Met ruim zestig Wieringer schepen, waarvan ruim de helft op garnalen vist, is de visserij van oudsher een belangrijke sector voor de werkgelegenheid. Ook gerelateerde bedrijven, zoals de visafslag Hollands Noorden, de coöperatie voor scheepsbenodigdheden, de scheepswerf, visrestaurants en sportvisbedrijven zijn van belang. Onder de slogan *Hoofdstad van de zeeverse vis* wordt dit actief uitgedragen.

Duurzaam werken

GroenLinks erkent het belang van de visserij en de daaraan gelieerde bedrijven voor de werkgelegenheid in Hollands Kroon. Juist in een sector die gevoelig is voor vervuiling en uitputting, is duurzaam ondernemen nodig. Dit stimuleren wij door het aantrekken van duurzame bedrijven en het nemen van maatregelen die het milieu beschermen of versterken. In de omgevingsvisie ligt de nadruk op een vitale visserijvloot, een visafslag met een regionale functie en een vismarkt met groot assortiment. GroenLinks wil daaraan toevoegen het stimuleren van duurzame technieken en voorrang geven aan duurzame bedrijven, zoals een zeeboerderij voor het kweken, oogsten en verwerken van verschillende soorten zeewier.

Waddenzee

De Waddenzee is een uniek natuurgebied dat door UNESCO is aangemerkt als werelderfgoed. Het is onderdeel van Natura 2000, dat het behoud van de biodiversiteit tot doel heeft. Voor de Waddenzee geldt een verbeteropgave voor de bodemgemeenschap (het leven in de bodem: pieren, kokkels etc.) en de visgemeenschap (alles dat er boven zwemt). De kraamkamerfunctie van de Waddenzee staat onder druk door klimaatverandering en bodemberoering. De opgroeikans voor vis wordt beperkt door vistechnieken met een hoge bijvangst. GroenLinks is daarom voorstander van vistechnieken die de grond niet of nauwelijks beroeren en die de bijvangst minimaliseren.

Dierenwelzijn

Duurzame visserij vraagt een verantwoord verwerkingsproces. Wekelijks wordt in Den Oever tussen de 40.000 en 100.000 kilo garnalen gelost en vervoerd. Andere vissoorten die gelost worden zijn onder andere kreeft, tong, schol en langoustines. GroenLinks vraagt aandacht voor dierenwelzijn bij het verwerken van de visvangst. De ontwikkelingen op dit gebied in Urk zijn bemoedigend en verdienen navolging.

Duurzame haven

Een duurzame haven is essentieel voor mens en milieu. Hollands Kroon heeft de *Green Deal Visserij voor een Schone Zee*

ondertekend en heeft zich daarmee verplicht tot een sluitende afvalkringloop in de haven. De Stichting Financiering Afvalstoffen Visserij (SFAV) regelt de afgifte van scheepsafvalstoffen in daartoe bestemde opslag locaties. Het door vissers opgeveste afval uit zee wordt kosteloos opgehaald en afgevoerd. GroenLinks wil een regelmatige en onafhankelijke controle op de naleving van de afspraken en passend optreden bij overtredingen. Bedrijfsafval - netten, pluus, vistuig, pallets - kan worden afgegeven bij de Coöperatieve In- en Verkoop Vereniging (CIV) in Den Oever. De CIV is aangesloten bij Healthy Seas, een samenwerking van NGO's en bedrijven met het doel de zee schoon te houden en onnodige vissterfte te voorkomen.

Het afval wordt verwerkt tot grondstof voor nieuwe producten. GroenLinks is verheugd over deze ontwikkeling.

ECOport-certificaat

De haven van Den Oever heeft, samen met de andere Waddenzeehavens, een ECOport-certificaat voor een duurzamer beheer van de Waddenzee als UNESCO-gebied. Dit verplicht tot controle op de milieuwetgeving en het nemen van maatregelen om de impact van de haven op de omgeving te verkleinen. GroenLinks onderschrijft het ECOport-uitgangspunt dat bedrijven, NGO's en overheden moeten samenwerken aan innovatie en economische ontwikkeling zonder dat er concessies worden gedaan aan de ecologische waarden van het gebied.

GROENLINKS

WIL HOLLANDS KROON VERANDEREN

SAMEN MET JOU

Dit willen wij

- Het aantrekken van duurzame bedrijven en maatregelen die het milieu beschermen of versterken wordt opgenomen in de gemeentelijke omgevingsvisie, want duurzaam ondernemen is essentieel voor gezonde visserij.
- Faciliteren van de vestiging van een zeeboerderij voor het kweken en oogsten van zeewier en verwerking tot grondstof.
- Stimuleren van vistechnieken die de bodem niet of nauwelijks beroeren en de bijvangst minimaliseren.
- Aandacht voor dierenwelzijn bij het verwerken van de visvangst.
- Regelmatige en onafhankelijke controle op de praktijk van een sluitende afvalkringloop op de haven, zoals vastgelegd in de Green Deal Visserij voor een Schone Zee, en handhaving bij overtredingen.
- Samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven in het project Healthy Seas, dat de zee schoon houdt en onnodige vissterfte voorkomt.
- Samenwerking tussen bedrijven, NGO's en overheden aan innovatie en economische ontwikkeling zonder concessies aan de ecologische waarden van het gebied, zoals bepaald in het ECOport-certificaat voor een duurzaam beheer van de Waddenzee als UNESCO natuurgebied.

Verkeer en vervoer

Wij geven voorrang aan schoon vervoer: de fiets, de voetganger en elektrisch openbaar vervoer. GroenLinks vindt een brede aanpak van de verkeersveiligheid in samenwerking met andere organisaties is een vereiste. Daar waar mogelijk zal het gebruik van de elektrische auto worden bevorderd. Het openbaar vervoer speelt in een uitgestrekte plattelandsgemeente een betrekkelijk marginale rol. Het vereist een creatieve aanpak om vervoer te organiseren voor diegene die niet over een auto wil of kan beschikken. Hierbij zullen nieuwe technologieën niet geschuwd worden. Een aparte categorie zijn de kwetsbare verkeersdeelnemers zoals voetgangers en fietsers. Deze verkeersstromen moeten zo goed mogelijk van het gemotoriseerde verkeer gescheiden worden.

Verkeersveiligheid

Door de grote verscheidenheid aan verkeersstromen op wegen die hier niet voor ontworpen zijn - zoals het steeds zwaardere landbouwverkeer - is de verkeersveiligheid een belangrijk onderwerp. Speciale aandacht voor de veiligheid van voetgangers en fietsers is vereist. Om dit te bereiken dienen er voldoende vrijliggende fietspaden gerealiseerd te worden, speciaal op de routes die door scholieren veelvuldig gebruikt worden. Hierbij past het niet dat de gemeente zich verschuilt achter andere overheden die niet direct medewerking verlenen.

GroenLinks vindt een intensieve samenwerking tussen de gemeente en deskundige organisaties, zoals (lokale afdelingen van) Veilig Verkeer Nederland noodzakelijk. Hun specifieke kennis over verkeer is van onschatbare waarde voor de gemeente.

Schoon vervoer

GroenLinks kiest voor schoon vervoer zonder uitstoot. Het gemeentelijk beleid dient er op gericht te zijn om autogebruik terug te dringen en daar waar dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld bij het ontbreken van openbaar vervoer, het gebruik van elektrische auto's (of hybride met stekker) te bevorderen. In onze gemeente zijn er schrikbarend weinig oplaadpunten voor elektrische auto's beschikbaar. Wij willen de aanleg van meer laadpalen stimuleren. Ook willen wij een waterstof oplaadpunt faciliteren in de Wieringermeer of nabij

de Afsluitdijk, immers een groot doorvoerpunt van verkeer. Dit draagt bij aan de realisatie van een landelijk netwerk. Daar waar bedrijfsautogebruik noodzakelijk is stimuleert de gemeente het gebruik van elektrische aandrijving. Hierbij geeft de gemeente het voorbeeld door bij vervanging van het huidige wagenpark uitsluitend elektrische dan wel hybride (met stekker) auto's aan te schaffen of te leasen.

Openbaar vervoer

Met openbaar vervoer is onze gemeente slecht bedeed. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door het inzetten van alternatieven als de belbus, de buurtbus, de OV-taxi en carpooling. Ook het inzetten van (elektrische) huurauto's, zoals de Wattcar op Terschelling of Greenwheels, met opstappunten in de woonkernen en bij het station, behoren tot de mogelijkheden die GroenLinks wil bevorderen. Hiermee is het probleem voor de kleine afgelegen gemeenschappen nog niet opgelost. Er zijn echter nieuwe ontwikkelingen zoals de zelfrijdende auto die het binnen afzienbare tijd mogelijk maken om ook bij afgelegen woningen een auto te reserveren die op het gewenste tijdstip komt voorrijden en de passagiers naar de gewenste bestemming rijdt. Wij willen hiervoor een pilotproject zodra de hiervoor vereiste hardware en software beschikbaar is.

Dit willen wij

- Op elke honderd parkeerplaatsen tenminste één oplaadpunt.
- Een waterstof oplaadpunt faciliteren in de Wieringermeer of nabij de Afsluitdijk.
- Bij realisatie of renovatie van parkeerplaatsen tenminste één oplaadpunt per project.
- Voldoende oplaadpunten voor elektrische auto's op bedrijventerreinen.
- Pilotproject voor onbemenste taxi's zodra de benodigde hardware en software beschikbaar zijn.
- Intensief contact tussen de gemeente en (lokale afdelingen van) organisaties als Veilig Verkeer Nederland.
- Realisatie van opstappunten voor Greenwheels, Wattcar of soortgelijke deelautoprojecten.
- Een ruim fietspadenplan en veilige fietsroutes, zowel binnen als buiten de kernen.
- Landbouwverkeer en ander zwaar verkeer worden om woonkernen heen geleid.

STEM OP 21 MAART

GROENLINKS

Hoofdstuk 2 De sociale gemeente

Geen zorgen om de zorg, maar zorgen voor zorg

Hollands Kroon wordt een sociale gemeente. We laten mensen nooit aan hun lot over. Goede zorg en armoedebestrijding is het fundament van een goed en geslaagd sociaal beleid. Voor ieder mens is het belangrijk om te werken of op een andere manier het gevoel te hebben een steentje bij te dragen aan de samenleving. GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het de taak van de gemeente om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is altijd: meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf. Goede zorg sluit aan bij wat mensen nodig hebben.

Iedereen doet mee

GroenLinks wil armoede voorkomen. Geldzorgen maken mensen ziek. Pas wanneer schulden en geldzorgen opgelost zijn, kunnen mensen de concentratie opbrengen om te re-integreren en een zorgtraject succesvol te doorlopen. Daarom moeten minimaregelingen toegankelijk en ruimhartig zijn. Wij kiezen voor ruimhartige inkomensondersteuning, zodat mensen met een minimumuitkering of werkende armen zich niet uitgesloten voelen en hun kinderen gewoon mee kunnen doen aan sportieve en culturele activiteiten. Hollands Kroon start met een vertrouwensexperiment in de bijstand. Wij willen geen onnodige regels voor mensen met een bijstandsuitkering. Wij vinden ook dat zij meer mogen bijverdienen. Met het bedrijfsleven maken we afspraken over het in dienst nemen van jongeren, ouderen, laaggeschoolden en personen met een handicap.

Menselijke zorg

Soms komen kinderen of jongeren in zulke grote problemen dat zij hulp nodig hebben. GroenLinks vindt dat jeugdzorg snel moet kunnen optreden, omdat zo veel leed kan worden voorkomen. Wij vinden wachtlijsten echt onacceptabel. De zorg moet goed aansluiten bij wat

kinderen en jongeren nodig hebben.

Daarom moeten kinderen en hun ouders ook zelf een stem hebben in het zoeken naar de beste oplossing.

Ouderen en mensen met een beperking of een chronisch of psychosociaal probleem ontvangen de zorg en ondersteuning die het hen mogelijk maakt om met de samenleving mee te kunnen blijven doen en om in hun eigen, vertrouwde omgeving te kunnen blijven wonen, in hun eigen huis of in kleinschalige woonvormen waar zorg aanwezig is.

GroenLinks stimuleert ontmoetingsplekken en andere buurtvoorzieningen, waar mensen elkaar kunnen helpen en ontmoeten.

Eigen keuze is voor GroenLinks belangrijk. Als mensen de regie niet goed zelf kunnen nemen, komt de gemeente in actie.

In de zorg staan mensen die hulp nodig hebben centraal, met hun eigen talenten en hun eigen behoeften. Dat moet het uitgangspunt zijn, in plaats van de regels van de gemeente. Zorg heeft een doel en iedereen hoort erbij! Wij willen een echt inclusieve samenleving.

Samenwerking zorgverleners

Wij vinden dat de zorg breder moet zijn dan alleen het beter maken van een patiënt. Er moet oog zijn voor alle problemen waar mensen mee te maken

hebben: werk, inkomen, wonen, gezondheid en jeugdzorg. Al die terreinen moeten niet apart, maar in samenhang worden aangepakt. Het is belangrijk dat professionele hulpverleners, verpleegkundigen van de thuiszorg, andere begeleiders, schuldhelpverleners, de huishoudelijke hulp, mantelzorgers en vrijwilligers goed met elkaar samenwerken en elkaar snel weten te vinden.

Bij de uitbesteding van taken, zoals de zorg, letten we in de eerste plaats op kwaliteit en niet alleen op kosten. Ook zaken als duurzaamheid en een goede omgang met personeel (vaste contracten) nemen we mee in de beslissing. Vanzelfsprekend verdienen de professionele hulpverleners die de gemeentelijke zorgtaken uitvoeren, ongeacht bij welke organisatie zij in dienst zijn, goede arbeidsomstandigheden, een fair inkomen en vergoeding van reiskosten.

Bescherming van de cliënt

De vrijheid van de cliënt bij de keuze van de zorgverlener moet zijn geborgd. Onafhankelijke zorgindicatie vinden wij belangrijk. De organisatie die besluit of iemand hulp krijgt kan niet de organisatie zijn die deze hulp gaat geven: de slager keurt niet zijn eigen vlees. Van sociale wijkteams verwachten we een onafhankelijke vaststelling van de benodigde hulp en een ‘eropaf-mentaliteit’: als mensen zich bij het

loket melden omdat het water hen aan de lippen staat, wordt er geen afspraak voor over zes weken gemaakt, maar worden zij meteen geholpen. Mantelzorgers hebben een belangrijke rol. Door hun zorg kunnen mensen zelfstandig blijven wonen. De mantelzorger wordt bij het keukentafelgesprek betrokken en wordt gesteund door de gemeente, onder meer door het aanbieden van respijtzorg. Ook onafhankelijke cliëntondersteuning is belangrijk. Mensen die hulp vragen verkeren in een afhankelijke positie en zijn niet altijd in staat om hun hulpvraag goed toe te lichten. Daarom kunnen zij zich laten bijstaan door een onafhankelijke professionele adviseur naar eigen keuze. Op deze wijze borgen wij een goede en eerlijke zorgomgeving in onze gemeente. In geval van geschil is er een laagdrempelige onafhankelijke beroepsinstantie.

De WMO-adviesraad speelt een belangrijke en actieve rol bij de voorbereiding, vaststelling, voortgang en evaluatie van het gemeentelijke beleid voor maatschappelijke ondersteuning. De gemeente neemt de gevraagde en ongevraagde adviezen en aanbevelingen van deze raad zeer serieus. Ook naar onafhankelijke cliëntenraden wordt goed geluisterd.

Dit willen wij

- Wij kiezen voor ruimhartige inkomensondersteuning.
- We beginnen met een vertrouwensexperiment in de bijstand.
- Zelfredzaamheid is een groot goed, maar niet het enige doel waarnaar wordt gestreefd.
- Wij zorgen voor goede arbeidsomstandigheden, een fair inkomen en vergoeding van reiskosten voor professionele hulpverleners die gemeentelijke zorgtaken uitvoeren, ongeacht bij welke organisatie zij in dienst zijn.
- Cliënten zijn vrij in de keuze van de zorgverlener.
- De zorgindicatie gebeurt door een onafhankelijke instantie.
- Cliënten kunnen gebruik maken van onafhankelijke cliëntondersteuning.

- Familie, mantelzorgers en/of onafhankelijke cliëntondersteuners worden actief betrokken bij keukentafelgesprekken.
- Er is een onafhankelijke klachtencommissie.
- De WMO-adviesraad en onafhankelijke cliëntenraden spelen een belangrijke en actieve rol bij de voorbereiding, vaststelling, voortgang en evaluatie van het gemeentelijke beleid.
- De gemeente wijkt alleen goed beargumenteerd af van de gevraagde en ongevraagde adviezen van de WMO-adviesraad en onafhankelijke cliëntenraden.

Eerlijke kansen voor iedereen

Wat je achtergrond is, mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen. Ieder kind verdient een goede start. Volwassenen krijgen (een tweede) kans om een achterstand in taal of anderszins weg te werken. Een op de negen Nederlanders kan niet goed genoeg lezen en schrijven. Dit is een groot maatschappelijk probleem. We bestrijden laaggeletterdheid bij zowel kinderen als volwassenen.

Onderwijs

Een goede schoolkeuze is belangrijk, ook voor de basisschool, maar te kleine scholen zijn geen optimale leeromgeving. Het is daarom geen doel op zich om in iedere kern een basisschool te houden; belangrijker vindt GroenLinks het dat er op fietsafstand keuze is tussen tenminste twee goede basisscholen.

Ons onderwijs moet er op zijn gericht om de achterstanden waarmee kinderen beginnen, weg te werken en zo hun talenten verder te ontwikkelen. Geen enkele jongere mag voortijdig afhaken of worden afgeschreven. Iedereen die leerplichtig is, zit of op school, of volgt een leerwerktraject. Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten worden actief aangepakt.

Kinderen van migranten hebben onze bijzondere aandacht: zij moeten evenveel kansen krijgen als andere kinderen in Hollands Kroon. Scholen dienen er alert op te zijn dat ze leerlingen met migrantenouders niet een te laag advies voor het voortgezet onderwijs geven. Speciale aandacht is nodig voor het voorkomen en aanpakken van thuiszittende kinderen, die niet naar school gaan. Indien nodig, als dat het beste is voor het kind, wordt ook

passend onderwijs buiten de gemeente gefaciliteerd.

Zorggeld voor scholen blijft niet op de plank liggen, maar wordt ingezet om leerlingen optimaal passende kansen te bieden.

Voor hoog getalenteerde leerlingen komen er meer mogelijkheden die aansluiten op hun eigen ontwikkeling. De gemeente stimuleert extra aandacht van scholen voor deze leerlingen, die vaak relatief slecht presteren op school en eerder uitvallen.

Positief jeugdbeleid

Kinderen en jongeren doen ertoe in Hollands Kroon. Wij nemen hun wensen serieus. We praten niet over jongeren, maar met jongeren over de inrichting van speel-, sport- en ontmoetingsruimten, over jongerenwerk en de bestrijding van jongerenoverlast. GroenLinks wil inspelen op de behoeftes van jongeren en hen actief uitdagen om positieve initiatieven te nemen. Daarom komt er een jongerenadviesraad, die jongeren onder begeleiding van een coach (bijvoorbeeld een raadslid) verbindt aan de gemeente, de gemeentelijke politiek en aan allerlei lokale organisaties.

Elke school is een vreedzame school

Pesten wordt niet getolereerd. Op alle scholen in Hollands Kroon wordt pesten op een actieve en consequente manier bestreden.

De gemeente propageert de uitgangspunten van de vreedzame school: kinderen leren conflicten op een vreedzame manier op te lossen.

Dit maakt hen weerbaarder, ook tegen pesten.

Gastvrije gemeente

Een sociale samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking bieden wij een veilige plek. Aan racisme en discriminatie van migranten, vrouwen en (seksuele) minderheden of mensen met een beperking stellen we harde grenzen. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemaal thuis kunnen voelen. GroenLinks vindt het onaanvaardbaar als mensen uit hun buurt worden weggepest. Het uitgangspunt is dat de dader verhuist en het slachtoffer blijft, en niet omgekeerd.

Dit willen wij

- Ouders moeten kunnen kiezen uit tenminste twee goede basisscholen op fietsafstand.
- Kinderen van migranten hebben onze bijzondere aandacht: zij moeten evenveel kansen krijgen als andere kinderen in Hollands Kroon.
- Zorggeld voor scholen blijft niet op de plank liggen, maar wordt ingezet om leerlingen optimaal passende kansen te bieden.
- Wij voeren een positief jeugdbeleid. De gemeente propageert de uitgangspunten van de vreedzame school.
- Wij bieden mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven.
- Wij bestrijden laaggeletterdheid bij zowel kinderen als volwassenen.
- Snel internet voor iedere inwoner en voor alle bedrijven.
- Digitalisering is een goede ontwikkeling, maar GroenLinks wil voorkomen dat inwoners die niet om kunnen gaan met de digitale dienstverlening tussen wal en schip vallen. Een persoonlijke benadering blijft voor sommige groepen belangrijk.

Wonen

Wij willen onze dorpen, wijken en buurtschappen leefbaar houden. Er moet in Hollands Kroon genoeg, passende en kwalitatieve woonruimte zijn voor iedereen, waarbij er extra aandacht komt voor de behoefte aan kleine woningen. Diversiteit van inwoners is voor iedere kern belangrijk; ieder dorp moet aantrekkelijk zijn voor starters, alleenstaanden, (jonge) gezinnen, nieuwkomers en senioren. Wij bouwen woningen op een logische plek; inbreilocaties hebben onze voorkeur. Algemene voorzieningen en sport- en spelaccommodaties moeten goed bereikbaar zijn en blijven. Nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een lichamelijke beperking worden dicht bij de noodzakelijke voorzieningen gebouwd. GroenLinks vindt dat de gemeente hier de regie in moet voeren en dit niet aan de markt mag overlaten. Nieuwbouw vindt plaats binnen de rode contouren. Wij willen geen verrommeling van het buitengebied.

Betaalbaar wonen

Iedereen moet goed kunnen wonen. En betaalbaar. Het is van belang dat er voldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn. GroenLinks wil harde afspraken maken met woningbouwcorporaties, zodat zij voldoende sociale woningen bouwen, ook voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking die een aangepaste woning nodig hebben.

Woningbouwcorporaties en zorgverleners trekken hierin gezamenlijk op en doelgroepen worden er actief bij betrokken. Met projectontwikkelaars maken we ook afspraken over de bouw van voldoende huurwoningen voor mensen met een middeninkomen én over betaalbare koopwoningen.

Nieuwbouwwoningen moeten per definitie levensloopbestendig zijn.

Flexibel wonen

Binnen het door de provincie bepaalde quotum voor nieuwbouwwoningen zal de gemeente de regie voeren, gericht op een hoge kwaliteit, een goede verdeling over de verschillende doelgroepen en over de dorpskernen, met extra aandacht voor de behoefte aan kleine en betaalbare woningen.

De gemeente wijst locaties aan waar *tiny houses* kunnen worden gebouwd en zorgt samen met de woningcorporaties ook voor de realisatie van andere innovatieve woonconcepten, naar behoefte van specifieke doelgroepen, zoals verstandelijk gehandicapten of mensen met psychiatrische problematiek. Er komen experimenten met woonvormen tussen zelfstandig wonen en wonen in een verzorgings- of verpleegtehuis in.

Thuiswonende ouderen die tijdelijk meer hulp nodig hebben moeten snel op een veilige plek terecht kunnen.

Woningen worden zodanig aangepast dat mensen er zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Met corporaties maakt de gemeente afspraken over het aanpassen van woningen.

Ook eigenaars/bewoners krijgen een palet aan maatregelen aangeboden, waaruit zij kunnen kiezen naar gelang de eigen wensen. Het gaat hierbij om prettig blijven wonen zonder grootschalige ingrepen.

Duurzaam bouwen

Verder willen we energiezuinige en bij voorkeur energieneutrale woningen. Dat is niet alleen goed voor het klimaat,

maar ook voor de portemonnee van de bewoners. Verduurzaming van particuliere woningen en bedrijfsgebouwen wordt in Hollands Kroon gestimuleerd en ondersteund. Dit levert werkgelegenheid op en is een goede investering voor de eigenaar. Met woningcorporaties maken we afspraken om woningen bij renovatie zoveel mogelijk energieneutraal te maken (voor 2020 naar gemiddeld energielabel B). Nieuwbouwwijken worden gasloos gebouwd. De mogelijkheid van kleinschalige toepassing van warmtenetten wordt onderzocht en zo mogelijk gefaciliteerd.

Hollands Kroon voor iedereen toegankelijk

In 2016 heeft Nederland het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking geratificeerd. Hollands Kroon geeft invulling aan dat verdrag en stimuleert maatschappelijke partners en ondernemers om er ook mee aan de slag te gaan. Gemeentelijke gebouwen, trottoirs, winkels en overige voorzieningen moeten fysiek toegankelijk zijn. Dat geldt ook voor evenementen. Jaarlijks sporen we samen met de inwoners bestaande obstakels en problemen voor rolstoelen en rollators op. Met elkaar bepalen we welke problemen we als eerste gaan aanpakken om de gemeente volledig rolstoel- en

rollatorproof te maken. Met deze bevindingen wordt ook rekening gehouden bij de herinrichting van straten en wijken en bij nieuwe planontwikkeling.

Voorzieningen

Het voorzieningenniveau in veel dorpskernen is veel te laag, waardoor deze kernen niet meer aantrekkelijk zijn voor jonge gezinnen en senioren. Hier wil GroenLinks verandering in brengen, maar dat kan de gemeente niet alleen. In nauwe samenwerking met bewonersinitiatieven, sportverenigingen, ondernemers en maatschappelijke dienstverleners kan de gemeente per woonkern een passende oplossing ontwikkelen. Hierbij heeft de opzet van coöperaties onze voorkeur. Wijkteams en kernbeheerders kunnen vanuit de gemeente een regiefunctie krijgen en de gemeente kan dit proces actief faciliteren.

Sport en spel

Sport is belangrijk voor iedereen. Het moet voor ieder kind in Hollands Kroon mogelijk zijn om met vriendjes en vriendinnetjes buiten te spelen en het moet voor ieder kind, voor iedere volwassene en voor iedere senior haalbaar zijn om te sporten. Sport- en spelfaciliteiten moeten daarom voor iedereen bereikbaar zijn.

Hoofdstuk 3 De open gemeente

Een gemeente die luistert naar inwoners

GroenLinks staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. In onze gemeente wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als samenleving willen groeien, moeten we ons allemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven. De gemeente gaat zorgvuldig om met afspraken en beschermt haar burgers. Waar nodig worden regels zorgvuldig gehandhaafd.

Meedoen

GroenLinks wil dat inwoners meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente echt naar hen luistert. Altijd. Niet alleen op momenten waarop het voor de gemeente goed uitkomt. Samen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de gemeente. Iedereen wordt gehoord: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten wat minder vanzelfsprekend is. Hollands Kroon werkt actief mee aan nieuwe initiatieven van burgers ter verbetering van hun eigen buurt en doet dat, waar nodig, ook proactief. Zo voorkomen we een tweedeling tussen actieve wijken en minder actieve wijken.

De menselijke maat is altijd ons eerste uitgangspunt: de gemeente moet zo dicht mogelijk bij haar burgers staan.

Democratie met betrokkenheid van onderop

Inwoners zijn niet altijd betrokken bij het reilen en zeilen van de gemeente. Begrijpelijk. Vaak is het een ver-van-mijn-bed-show. Je krijgt pas met de gemeente te maken als je ze nodig hebt, maar dan hebben veel mensen geen idee

hoe dat werkt, bij wie je moet zijn en al zeker niet wat het beleid is op het gebied waar je voor komt.

Invloed op dat beleid heb je sowieso niet gehad. Je mag één keer in de vier jaar stemmen en daarna wordt er niets meer aan je gevraagd. GroenLinks gaat dat veranderen. Het kan anders, het moet anders. Inwoners worden, als ze dat willen, veel meer bij de besluitvorming betrokken. Wij zijn een open gemeente.

Burgerinitiatief

GroenLinks voert in Hollands Kroon het burgerinitiatief in.

Het burgerinitiatief is een van de meest directe manieren om aan raadsleden duidelijk te maken hoe de samenleving beter kan worden.

Inwoners kunnen een verzoek indienen om een bepaald onderwerp op de agenda van de gemeenteraad te laten plaatsen. Voldoet het verzoek aan een aantal vereisten, bijvoorbeeld een bepaald aantal handtekeningen van inwoners die het initiatief steunen, dan komt het uitgewerkte voorstel op de raadsagenda en zal de raad er een standpunt over innemen.

Bij het burgerinitiatief gaat het om een nieuw voorstel, niet een reactie op een onderwerp dat de gemeenteraad al heeft behandeld of nog gaat behandelen. Het gaat uiteraard alleen over onderwerpen waarover de raad een besluit mag nemen, over gemeentelijk beleid.

Het burgerinitiatief gaat niet over het planten van boompjes in een gemeentepark of iets dergelijks. Dat loopt via het kernbeheer.

Burgertop

Een goede manier om de inwoners bij het beleid van de gemeente te betrekken is de burgertop. Met deze nieuwe vorm van democratie gaan wij experimenteren. Een burgertop is een bijeenkomst van inwoners die samen nadenken over Hollands Kroon en waar wordt vastgesteld wat zij belangrijk vinden voor hun wijk, dorp of gemeente. Wat kan er beter, wat willen we anders, wat missen we nog?

Een paar keer per jaar wordt aan inwoners gevraagd eraan deel te nemen. Er wordt gesproken over beleid, problemen en oplossingen voor allerlei problemen. Het belangrijkste is het gesprek, de dialoog tussen de deelnemers.

Een burgertop wordt door de gemeente georganiseerd. Mensen die anders nooit met elkaar in aanraking komen worden bij elkaar gebracht en kunnen door de gesprekken meer begrip voor elkaar opbrengen.

Over de onderwerpen van de burgertop zal de politiek uiteindelijk besluiten nemen, maar wel met een boodschap vanuit de samenleving.

Dit willen wij

- Na de verkiezingen houdt de inspraak van burgers niet op. We voeren het burgerinitiatief in.
- We betrekken inwoners meer bij het beleid van de gemeente. We gaan experimenteren met een burgertop.
- We ondersteunen mensen met goede initiatieven voor hun buurt of groep, mits die bijdragen aan een actieve, open, solidaire samenleving.

Kunst, cultuur en cultureel erfgoed

GroenLinks kijkt niet alleen naar wat dingen kosten, maar vooral naar wat ze waard zijn. Bij een open gemeente hoort ook een bruisend cultureel aanbod. Kunst stelt vragen bij wat we dachten zeker te weten. Kunst verbeeldt werelden die er niet zijn en die er wel zijn. Kunst verrijkt ons leven, geeft glans aan ons bestaan en draagt ook bij aan ontspanning, ontmoeting en zelfontplooiing, bijvoorbeeld als mensen zingen in een koor, schilderles nemen of dansen in een groep. GroenLinks vindt het belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot kunst en cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders. Er komt een cultuurnota, waarin we plannen maken voor het stimuleren van kunst, cultuur en cultureel erfgoed in onze gemeente.

Het visitekaartje van de gemeente: erfgoed en cultuur

Wij zijn trots op ons erfgoed en zorgen daar goed voor. Het gaat hierbij niet alleen om gebouwen en archeologisch erfgoed, maar ook om bijzondere bomen, oude landschappen en dijken. Wieringen, bekend om zijn bijzondere Vikingvondsten, is een van de belangrijkste archeologische plekken van Noord-Holland. Daar zijn wij zuinig op.

Niet alleen het bijzondere erfgoed op Wieringen verdient onze aandacht, alle dorpen in onze gemeente zijn mooi en zijn het waard om te beschermen. Erfgoed geeft de identiteit van de gemeente een gezicht. We hebben prachtige oude stolpboerderijen en veel historische panden. GroenLinks wil deze koesteren en beschermen, evenals onze beschermde dorpsgezichten en prachtige oude landschappen. Wij zijn er trots op.

Monumentenbeleid

GroenLinks vindt dat de gemeente verantwoordelijkheid moet nemen voor de instandhouding van monumenten als de Romaanse kerken op Wieringen, het Joods Werkdorp in de Wieringermeer en de vele stolpboerderijen.

Vertrouwen op goed eigenaarschap - de huidige insteek in Hollands Kroon - is niet voldoende. Wij gaan eigenaren helpen bij het in stand houden van hun monumentale panden, door deskundige adviezen van onze monumentencommissie en zo nodig met enige financiële ondersteuning door de gemeente.

Het voormalige Joods Werkdorp in de Wieringermeer, een rijksmonument, is een prachtig voorbeeld van een gebouw met een bijzondere geschiedenis. Het staat al jaren leeg. Dit monument kan

een nieuw leven krijgen door er een herbestemming aan te geven, met respect voor de geschiedenis en voor het gebouw zelf. Een goed monumentenbeleid ligt hieraan ten grondslag.

Erfgoed als economische factor

Erfgoed is ook een economische kracht. Elke euro investering levert anderhalve euro op. Erfgoed maakt de gemeente aantrekkelijk, zowel voor de inwoners als voor toerisme en recreatie. Het versterkt het vestigingsklimaat en de vitaliteit van de kernen, dorpen en het platteland. Het is de basis voor duurzame ontwikkeling.

Met zorg omgaan met wat er is. Zo willen wij het doorgeven aan de volgende generaties. In zo'n gemeente wil je leven wonen en werken.

Dit willen wij

- Wij zorgen voor een inspirerend monumentenbeleid.
- Wij beschermen en behouden onze archeologische, gemeentelijke, provinciale en rijksmonumenten voor de toekomstige generaties, want zonder erfgoed en cultuur is een samenleving niet compleet.
- De gemeente neemt jaarlijks het initiatief voor deelname aan de open monumentendag en promoot historische wandelingen en beelden- en architectuurroutes.
- Er komt een cultuurnota.
- De gemeente inventariseert het gemeentelijke kunstbezit.
- Samen met inwoners kiezen we voor meer kunst in de openbare ruimte.

Van krimp naar groene groei: economie, werk en ondernemen

Als het aan GroenLinks ligt wordt de Noordkop een centrum van groene groei waar innovatief ondernemerschap hand in hand gaat met de ontwikkeling van een regio waarin mensen willen wonen en werken. GroenLinks wil de Noordkop aantrekkelijk maken voor bedrijven die inzetten op duurzame innovatie - zowel technologische innovatie als sociale innovatie - en hierbij aansluiten bij het topsectoren beleid. Denk aan de toekomst van mobiliteit en energie, duurzaam boeren en vissen, de uitdagingen in de zorg en ontwikkelingen bij toerisme en recreatie. Hierin speelt het ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord een belangrijke rol en daarom wil GroenLinks deze organisatie omvormen naar een duurzame-economie versneller, die minder politiek en meer ondernemend is.

Aantrekkelijke leefomgeving

Innovatieve bedrijven, zowel start-ups als grow-ups, hebben vooral mensen nodig, goede mensen. Het aantrekken en binden van goed personeel is zeker geen vanzelfsprekendheid en de slag om talent dreigt alleen maar heviger te worden. De tijd waarin mensen gingen wonen waar ze konden werken is voorbij, mensen kiezen nu (terecht) voor een goede balans tussen werk en wonen. Economische ontwikkeling kan daarom niet los worden gezien van de ontwikkeling van een aantrekkelijke leefomgeving. Een plek waar mensen willen leven, met natuur, cultuur, sport en recreatie, een plek waar alle mensen, ook kinderen en ouderen, mobiel kunnen zijn, waar zij veilig zijn en waar goede huisvesting voorhanden is. Het ontbreken van een aantrekkelijke leefomgeving leidt nu tot een uitstroom van jonge mensen en zo tot extra vergrijzing. GroenLinks wil dat Hollands

Kroon een plaats wordt waar jonge mensen en jonge gezinnen willen wonen en werken.

Duurzame bedrijventerreinen

De economische groei zal vragen om nieuwe bedrijventerreinen. GroenLinks wil dat deze gericht zijn op duurzame innovatie. Naast vestigingsmogelijkheden voor bestaande bedrijven kan een nieuw bedrijventerrein ruimte en faciliteiten bieden aan start-ups, kleine innovatieve bedrijfjes.

Alle bedrijventerreinen zullen zo snel mogelijk energieneutraal gemaakt worden door het gebruik van (aard)warmtenetten, zonnepanelen en deelname in windparken. Hiermee ontwikkelt Hollands Kroon zich tot een gemeente met een gunstig vestigingsklimaat voor groene groeiers. Bedrijven die nog in woonkernen gevestigd zijn en daar (over)last veroorzaken, zullen gestimuleerd

worden te verhuizen naar een bedrijventerrein en om die verhuizing direct te benutten voor verduurzaming. Uitbreiding van bestaande bedrijven gebeurt bij voorkeur op bedrijventerreinen.

Duurzame-economie versneller

Economische ontwikkeling van de regio kan alleen in nauwe samenwerking met de overige Noordkop gemeenten en de provincie. GroenLinks vindt dat de budgetten, die de provincie ter beschikking stelt voor de ontwikkeling van de Noordkop, aanzienlijk verhoogd moeten worden.

Het ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (NHN) zou GroenLinks willen omzetten in een *Duurzame-economie versneller Noord-Holland Noord*. De stuwende kracht van deze organisatie zal bij innovatieve en duurzame ondernemers (groene groeiers) vandaan moeten komen. Anders gezegd, de organisatie wordt minder politiek, meer (groen) ondernemend.

Midden- en kleinbedrijf

Het midden- en kleinbedrijf (MKB) is de motor van de werkgelegenheid, de economie en de transitie naar een groene economie. GroenLinks vindt dat lokale duurzame MKB-bedrijven extra gestimuleerd moeten worden door bijvoorbeeld aanbestedingen uitsluitend aan hen te gunnen, maar vraagt ondernemers daar wel wat voor terug, bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van stageplaatsen.

Dit willen wij

- Investeren in en kiezen voor alle aspecten die bijdragen aan een plezierige leefomgeving.
- Ruimte en faciliteiten (tegen lage kosten) aan start-ups op nieuwe bedrijventerreinen.
- Voldoende oplaadpunten voor elektrische auto's op bedrijventerreinen.
- Energieneutrale bedrijventerreinen, door onder andere (aard)warmtenetten, zonnepanelen en deelnemingen in windparken.
- Geen uitbreiding van bedrijven in woonkernen; verhuizing van bedrijven in woonkernen naar bedrijventerreinen stimuleren.
- Investeren in samenwerking met provincie en andere Noordkop-gemeenten.
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord omvormen naar *Duurzame-economie versneller Noord-Holland Noord*, die minder politiek en meer door (groene) ondernemers gedreven wordt.
- Aanbestedingen door de gemeente uitsluitend gunnen aan lokale duurzame MKB-bedrijven.
- De gemeente gaat al haar producten en diensten duurzaam, sociaal, groen en diervriendelijk inkopen en aanbesteden.
- GroenLinks wil dat Hollands Kroon een Fairtrade Gemeente wordt.